

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΟΜΩΝ, ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΑΡΧΕΙΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΔΟΜΩΝ**

Αθήνα 13 Νοεμβρίου 2019

Αριθμ. Πρωτ.:

ΔΙΔΔΑ/οικ. 39129

Ταχ. Διεύθυνση: Βασ. Σοφίας 15
Ταχ. Κώδικας: 106 74 Αθήνα
FAX: 213-131.3117
Πληροφορίες: Κ. Βουτσινάς
Μ. Καππάτου
Τηλέφωνο: 213-131.3133
213-131.3147
E-mail: k.voutsina@ydmed.gov.gr
m.kappatou@ydmed.gov.gr

**Προς: Αποδέκτες Πίνακα
Διανομής.**

(Η αποστολή και με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο).

ΘΕΜΑ: Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων ή δικαιώματος υπογραφής στους Γενικούς/Υπηρεσιακούς Γραμματείς και στους Προϊσταμένους των οργανικών μονάδων των Υπηρεσιών των Υπουργείων.

Με το νόμο 4622/2019 (ΦΕΚ 133/Α'), όπως ισχύει, τέθηκε ένα νέο κανονιστικό πλαίσιο για τη λειτουργία της κεντρικής δημόσιας διοίκησης με γνώμονα την απλούστευση των διαδικασιών και τη μείωση των διοικητικών βαρών που αυτές επιφέρουν.

Ένα από τα "εργαλεία" που χρησιμοποιούνται από τον εν λόγω νόμο για να επιτευχθεί ο στόχος αυτός, είναι η μεταβίβαση αρμοδιοτήτων από το επίπεδο του Υπουργού σε κατώτερα ιεραρχικά όργανα είτε απευθείας με σχετική πρόβλεψη στο νόμο είτε παρέχοντας τη δυνατότητα, μέσω εξουσιοδότησης, μεταβίβασης επιπλέον αρμοδιοτήτων ή του δικαιώματος υπογραφής, με απόφαση του Υπουργού.

Σύμφωνα και με την αιτιολογική έκθεση του ν. 4622/2019, στους Υπηρεσιακούς Γραμματείς ανατίθεται η εξουσία τελικής υπογραφής σε μια σειρά ατομικών διοικητικών πράξεων, αλλά και η διοικητική και οικονομική διαχείριση των Υπουργείων, με στόχο να επιτευχθεί η αποκομματικοποίηση της διοικητικής και οικονομικής λειτουργίας των Υπουργείων. Ως προς την εξουσία τελικής υπογραφής στους Προϊσταμένους των Γενικών Διευθύνσεων, σκοπός του νομοθέτη είναι η έκδοση διοικητικών πράξεων σε σύντομο χρονικό διάστημα. Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του νόμου, στόχος δεν είναι μόνο η επιτάχυνση των διοικητικών διαδικασιών αλλά και η αποσύνδεση της εκδόσεως ατομικών διοικητικών πράξεων από μετακλητά στελέχη της Διοίκησης. Επιδιώκεται, έτσι, κατά τρόπο αξιόπιστο και αποτελεσματικό η ουσιαστική διάκριση μεταξύ κυβέρνησης και Διοίκησης, έτσι

ώστε μέλη της Κυβέρνησης καθώς και κυβερνητικά στελέχη, εν γένει, να μην εμπλέκονται σε αμιγώς διοικητικές διαδικασίες.

Α. Δυνατότητα Υπουργού να μεταβιβάζει αρμοδιότητες ή το δικαίωμα υπογραφής

1. Με το άρθρο 13 του Ν.4622/2019, όπως αυτό συμπληρώθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 174 του Ν.4635/2019, παρέχεται η δυνατότητα στους Υπουργούς, Αναπληρωτές Υπουργούς και Υφυπουργούς να μεταβιβάζουν είτε αρμοδιότητες είτε το δικαίωμα υπογραφής για αυτές σε κατώτερα ιεραρχικά όργανα (Βλ. το ως άνω άρθρο στο **Παράρτημα**).

Στο πλαίσιο αυτό, παρακαλούμε όπως με τις εν λόγω αποφάσεις μεταβιβαθούν **ουσιαστικές** αρμοδιότητες από ιεραρχικά προϊστάμενα σε ιεραρχικά υφιστάμενα όργανα, προκειμένου να ενισχυθεί η εσωτερική αποκέντρωση, η απλούστευση των διαδικασιών, το αίσθημα ατομικής ευθύνης και, συνεκδοχικά, η ανάπτυξη νέων, ικανών και υπεύθυνων στελεχών, με ηγετικά χαρακτηριστικά περιορίζοντας, παράλληλα, το φόρτο εργασίας των κυβερνητικών οργάνων (π.χ. των Γενικών Γραμματέων), ώστε να ασκούν ευχερέστερα τα επιτελικά τους καθήκοντα.

Ενδεικτικά αναφέρονται ορισμένες κατηγορίες ομοειδών διοικητικών πράξεων και εγγράφων για τα οποία το δικαίωμα υπογραφής μπορεί να μεταβιβασθεί σε κατώτερα ιεραρχικά όργανα:

α) Υποθέσεις που έχουν σε προηγούμενο χρόνο κριθεί από αρμόδιο συλλογικό όργανο με αποκλειστική – δέσμια αρμοδιότητα, και κατά συνέπεια, οι επιπρόσθετες υπογραφές από άλλα όργανα έχουν απλά τυπικό και μόνο χαρακτήρα, πρέπει να ολοκληρώνονται με την υπογραφή ενός, κατά το δυνατόν, υπηρεσιακού οργάνου (π.χ. οι αποφάσεις του πειθαρχικού συμβουλίου δεν θα πρέπει να αποκτούν υπόσταση διοικητικού εγγράφου με τελική υπογραφή από ιεραρχικά ανώτερο του Προϊσταμένου Δ/νσης Διοικητικού).

β) Στις περιπτώσεις που για τη λήψη απόφασης αρκεί η διαπίστωση ότι συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις χωρίς να υπάρχουν περιθώρια διακριτικής ευχέρειας, οι υποθέσεις πρέπει να ολοκληρώνονται με την υπογραφή του αρμόδιου Προϊσταμένου Τμήματος ή, έστω, του Προϊσταμένου Διεύθυνσης.

γ) Το σύνολο των καθημερινών, τρεχουσών υποθέσεων πρέπει να αρχίζει και να ολοκληρώνεται σε ιεραρχικό επίπεδο όσο το δυνατόν πλησιέστερο προς τη βάση της διοικητικής πυραμίδας. Οι Προϊστάμενοι Τμημάτων θα πρέπει να έχουν δικαίωμα τελικής υπογραφής για τη διεκπεραίωση όλων των απλών υποθέσεων για τις οποίες υπάρχει παγιωμένη πρακτική στην Υπηρεσία τους.

δ) Λαμβανομένων υπόψη των περιορισμών που επιβάλλει το δημόσιο λογιστικό και η σχετική νομοθεσία, αποφάσεις που αφορούν δαπάνες, εγκρίσεις, αναλήψεις πιστώσεων, προκηρύξεις δημόσιων τακτικών διαγωνισμών ή απευθείας αναθέσεις έργων, κατακύρωση αποτελεσμάτων διαγωνισμών καθώς και σύναψη συμβάσεων θα πρέπει να μεταβιβάζονται για τελική υπογραφή στο κατώτερο δυνατό ιεραρχικό επίπεδο.

2. Σημειώνεται ότι στις περιπτώσεις κατά τις οποίες, σύμφωνα με το τέταρτο εδάφιο του εν λόγω άρθρου, αρμοδιότητα ή δικαίωμα υπογραφής «με εντολή» που μεταβιβάζεται δύναται να ασκείται και από το μεταβιβάζον διοικητικό (κυβερνητικό) όργανο, θα πρέπει να αποφεύγεται η συστηματική αναπομπή των υποθέσεων στο υπερκείμενο όργανο χωρίς προηγούμενη αξιολόγηση της

σοβαρότητας της υπόθεσης και εκ μόνου του λόγου αποφυγής ανάληψης της ευθύνης από το όργανο στο οποίο έχει μεταβιβασθεί το δικαίωμα υπογραφής.

Β. Υπηρεσιακοί Γραμματείς

Σε συνέχεια των ανωτέρω, με το άρθρο 37 του Ν.4622/2019, δίδονται απευθείας στους Υπηρεσιακούς Γραμματείς οι κάτωθι αρμοδιότητες:

- (α) η έγκριση των περιγραμμάτων θέσεων ευθύνης,
- (β) η έκδοση προκηρύξεων για την κάλυψη θέσεων ευθύνης και η σύμπραξη με τον αρμόδιο για τα θέματα ανθρωπίνου δυναμικού δημόσιας διοίκησης, Γενικό Γραμματέα, στις περιπτώσεις κάλυψης θέσεων επιπέδου Γενικής Διεύθυνσης,
- (γ) η συγκρότηση συλλογικών οργάνων και επιτροπών σχετικά με την επιλογή προϊσταμένων διοίκησης και τη διαδικασία κινητικότητας,
- (δ) η συγκρότηση της Ειδικής Επιτροπής Αξιολόγησης του άρθρου 21 του ν. 4369/2016,
- (ε) οι ατομικές διοικητικές πράξεις που αφορούν σε κάθε ζήτημα μεταβολής της υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων του Υπουργείου ανεξαρτήτως σχέσης εργασίας,
- (στ) οι ατομικές διοικητικές πράξεις που σχετίζονται με τη διαδικασία επιλογής και τοποθέτησης προϊσταμένων οργανικών μονάδων του Υπουργείου,
- (ζ) οι ατομικές διοικητικές πράξεις που αφορούν στη βαθμολογική ή μισθολογική προαγωγή,
- (η) η συγκρότηση πειθαρχικών και υπηρεσιακών συμβουλίων,
- (θ) η χορήγηση αδειών στο πάσης φύσης προσωπικό του Υπουργείου,
- (ι) η έκδοση αποφάσεων καθιέρωσης υπερωριακής εργασίας με αμοιβή του προσωπικού του Υπουργείου για την απασχόλησή του τις απογευματινές, νυκτερινές ώρες, τις αργίες και τις εξαιρέσιμες ημέρες,
- (ια) τα έγγραφα που απευθύνονται στα δικαστήρια και αναφέρονται σε ένδικα βοηθήματα και μέσα που έχουν ασκηθεί κατά πράξεων ή παραλείψεων των υπηρεσιών αρμοδιότητάς του, συμπεριλαμβανομένων των απόψεων της Διοίκησης σύμφωνα με το άρθρο 23 του π.δ. 18/1989 (Α` 8), για τις οργανικές μονάδες που υπάγονται απευθείας σε αυτόν.

Επιπλέον, με τον ως άνω νόμο ανατίθενται στους Υπηρεσιακούς Γραμματείς καθήκοντα αποφαινόμενου οργάνου στο πλαίσιο της διενέργειας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων του οικείου Υπουργείου, εξαιρουμένων των περιπτώσεων για τις οποίες απόφαση του Υπουργού ορίζει αποφαινόμενο όργανο τον ίδιο ή άλλο όργανο. Σε αυτό το πλαίσιο ανατίθεται στους Υπηρεσιακούς Γραμματείς η αρμοδιότητα της τελικής υπογραφής για τις παρακάτω κατηγορίες διοικητικών πράξεων:

- (α) διακήρυξη διαγωνισμών και πρόσκλησης υποβολής προσφορών,
- (β) συγκρότηση και ορισμών γνωμοδοτικών οργάνων διενέργειας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων,
- (γ) επικύρωση των πρακτικών των γνωμοδοτικών οργάνων,
- (δ) κατακύρωση, ανάθεση, σύναψη και τροποποίηση συμβάσεων,
- (ε) ματαίωση διαδικασίας, κήρυξη έκπτωτου αναδόχου και μονομερούς λύσης συμβάσεων,
- (στ) τις λοιπές πράξεις αρμοδιότητας αποφαινόμενου οργάνου.

Επίσης, στο πλαίσιο εποπτείας των Γενικών Διευθύνσεων Οικονομικών Υπηρεσιών στις οποίες θα προΐστανται οι Υπηρεσιακοί Γραμματείς, ορίζονται ως διατάκτες του προϋπολογισμού των Υπουργείων τους, εξαιρουμένων των δαπανών για τις οποίες απόφαση του Υπουργού ορίζει ως διατάκτη τον ίδιο.

Τέλος, με διάταγμα που εκδίδεται μετά από πρόταση των αρμόδιων για τον Προϋπολογισμό και τη Δημόσια Διοίκηση Υπουργών, δύνανται να ανατεθούν πρόσθετες αρμοδιότητες τελικής υπογραφής στους Υπηρεσιακούς Γραμματείς, ενώ με απόφαση του ίδιου του Υπηρεσιακού Γραμματέα δύναται να εκχωρηθούν αρμοδιότητες και δικαίωμα τελικής υπογραφής σε διοικητικά όργανα που υπάγονται σε αυτόν.

Προσοχή: Σημειώνεται ότι μέχρι την επιλογή Υπηρεσιακών Γραμματέων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 36 του Ν.4622/2019, οι σχετικές αρμοδιότητες συνεχίζουν να ασκούνται από τον οικείο Υπουργό, εκτός κι αν, με απόφασή του που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μεταβιβάσει τις σχετικές αρμοδιότητες ή την εξουσιοδότηση υπογραφής σε Γενικό Γραμματέα.

Γ. Γενικοί Γραμματείς

Πέρα από τη δυνατότητα των Υπηρεσιακών Γραμματέων να μεταβιβάζουν με απόφασή τους αρμοδιότητες σε διοικητικά όργανα που υπάγονται σε αυτούς, με την παρ. 3 του άρθρου 44 του Ν.4622/2019 δίδεται, επίσης, η δυνατότητα και στους Γενικούς Γραμματείς των Υπουργείων να μεταβιβάζουν αρμοδιότητες και το δικαίωμα υπογραφής στους Προϊσταμένους των υπηρεσιακών μονάδων των οποίων προΐστανται.

Σημείωση: Για λόγους καλής διοικητικής πρακτικής προτείνεται οι αποφάσεις μεταβίβασης από τους Υπουργούς, τον Υπηρεσιακό Γραμματέα και τους Γενικούς Γραμματείς να εκδίδονται, κατόπιν συνεννόησης, σε ένα ενιαίο κείμενο ώστε να αποφεύγεται η πολλαπλή μεταβίβαση μιας αρμοδιότητας.

Δ. Προϊστάμενοι Γενικών Διευθύνσεων

Περαιτέρω των ανωτέρω μεταβιβάσεων αρμοδιοτήτων για την έκδοση διοικητικών πράξεων και στο πλαίσιο της αποκομματικοποίησης της Διοίκησης, με το άρθρο 109 του ν.4622/2019 μεταβιβάζεται στους Προϊσταμένους Γενικών Διευθύνσεων των Υπουργείων η αρμοδιότητα τελικής υπογραφής για κάθε ατομική διοικητική πράξη σε θέματα που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των υπηρεσιών των οποίων προΐστανται, ενώ παράλληλα διατηρούνται σε ισχύ διατάξεις τυπικού νόμου με τις οποίες η έκδοση ατομικών διοικητικών πράξεων έχει ανατεθεί σε ιεραρχικώς κατώτερα επίπεδα διοίκησης.

Προσοχή: Υπενθυμίζεται ότι η έναρξη ισχύος της συγκεκριμένης διάταξης τοποθετήθηκε χρονικά 6 μήνες μετά την έναρξη ισχύος του Ν.4622/2019 ήτοι στις **7 Φεβρουαρίου 2020**, ως εκ τούτου, κρίνεται σκόπιμη η σχετική προετοιμασία της Διοίκησης.

Ε. Τελικές επισημάνσεις.

Συνοψίζοντας τα ανωτέρω, τα Υπουργεία πρέπει να προβούν αμέσως στην κατάρτιση των αποφάσεων μεταβίβασης των αρμοδιοτήτων κατ' εξουσιοδότηση

της παρ. 6 του άρθρου 13 του Ν.4622/2019, όπως αυτό συμπληρώθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 174 του Ν.4635/2019, καθώς και στη δημοσίευση των ανωτέρω αποφάσεων στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Επισημαίνεται ότι σε όσα Υπουργεία δεν έχουν επέλθει οργανωσιακής φύσεως αλλαγές λόγω της πρόσφατης κυβερνητικής αλλαγής και η τρέχουσα πολιτική ηγεσία δεν επιθυμεί την έκδοση νέας απόφασης μεταβίβασης αρμοδιοτήτων ή δικαιώματος υπογραφής, οι υφιστάμενες αποφάσεις διατηρούνται σε ισχύ, καθώς η απόφαση μεταβίβασης αρμοδιότητας ή της εξουσίας υπογραφής εξακολουθεί να ισχύει μέχρι την ανάκλησή της από το αρμόδιο όργανο ακόμα και αν το όργανο που την εξέδωσε παύσει να υπάρχει.

Παρακαλούμε και προκειμένου για την εύρυθμη λειτουργία της Διοίκησης, όπως το σύνολο των ανωτέρω ενεργειών ολοκληρωθεί το ταχύτερο δυνατόν.

Ο Υπουργός

Π. Θεοδωρικάκος

Συνημμένο:

1 Παράρτημα

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

Αποδέκτες προς ενέργεια:

1) Όλα τα Υπουργεία

α) Γραφεία:

- κ. Υπουργών,
- κ. Αναπληρωτών Υπουργών
- κ. Υφυπουργών και
- κ. Γενικών και Ειδικών Γραμματέων

β) κ. Προϊσταμένους Γενικών Δ/σεων Διοικητικής Υποστήριξης

γ) Δ/σεις Διοικητικού

2. ΑΣΕΠ

3. Συνήγορο του Πολίτη

Αποδέκτες προς Κοινοποίηση:

- Προεδρία της Κυβέρνησης

Εσωτερική διανομή:

Γραφεία:

1. κ. Υπουργού
2. κ. Υφυπουργών
3. κ. Γενικών Γραμματέων
4. κ. Γενικών Διευθυντών/ντριών Υπουργείου Εσωτερικών

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Η Προϊσταμένη του Τμήματος
Γραμματείας και Παροχής
Πληροφοριών
Του Υπουργείου Εσωτερικών
Μαρίνα Χρύση

Παράρτημα
(όπως προστέθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 174 του Ν.4635/2019)

Ν.4622/2019

Άρθρο 13

Υπουργοί, Αναπληρωτές Υπουργοί και Υφυπουργοί

6. Με την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων του παρόντος νόμου, τα μέλη της Κυβέρνησης και οι Υφυπουργοί δύνανται, με απόφασή τους να μεταβιβάζουν σε Γενικούς και Ειδικούς Γραμματείς του Υπουργείου ή σε Προϊσταμένους οργανικών μονάδων, μέρος των αρμοδιοτήτων τους ή την εξουσία υπογραφής «με εντολή τους». Ως Προϊστάμενοι οργανικών μονάδων κατά το πρώτο εδάφιο θεωρούνται και οι αρχηγοί επιτελείων και μεγάλων μονάδων των Ενόπλων Δυνάμεων και των σωμάτων ασφαλείας. Μέλη της Κυβέρνησης ή Υφυπουργοί στους οποίους δεν υπάγονται οργανικές μονάδες δύνανται να μεταβιβάζουν εξουσία υπογραφής «με εντολή τους» στον Διευθυντή του Ιδιαίτερου Γραφείου τους για τις αρμοδιότητες που ασκούν ή τους έχουν ανατεθεί.

Με την ίδια απόφαση, δύναται να προβλέπεται ότι η αρμοδιότητα ή η εξουσία υπογραφής «με εντολή» που μεταβιβάζεται κατά την παρούσα παράγραφο, μπορεί να ασκείται και από το μεταβιβάζον διοικητικό όργανο.

Η απόφαση μεταβίβασης αρμοδιότητας ή της εξουσίας υπογραφής εξακολουθεί να ισχύει μέχρι την ανάκλησή της από το αρμόδιο όργανο ακόμα και αν αυτός που την εξέδωσε παύσει να υπάρχει.